

100 de poeți ai lumii

Pe aripa poeziei...

Antologie de versuri
din lirica universală

Editura Epigraf 2005

Cuprins

Literatura română

Mihai Eminescu

Și dacă.....	4
La steaua	5
Lacul	6
Ce te legeni... ..	7
Freamăt de codru	8
Mai am un singur dor	10
O, mamă.....	12

Vasile Alecsandri

Steluța	14
Sfârșit de toamnă	16
Sfârșitul iernei	17

Bogdan Petriceicu Hasdeu

Luntrea	18
Mater Dolorosa	19
Bradul	20

Alexandru Macedonski

Rondelul meu	22
Rondelul rozelor ce mor	23
Stuful de liliac	24
Valțul rozelor	25
Rondelul de aur	26

Theodor Șerbănescu

Dura lex	28
----------------	----

George Coșbuc

Mama	32
Vara	34

Dimitrie Anghel

În grădină.....	36
Dureri ascunse.....	37
Melancolie.....	38
Ex-voto.....	39

Cincinat Pavelescu

Intimă	40
Veșnicei iubite.....	41

Ovid Densusianu

În primăvara gândurilor	42
Trecutul sfărâmat se cerne.....	43

Ștefan Octavian Iosif

Răzlețe.....	44
--------------	----

Mihai Codreanu

De unde vii?.....	46
Maria Magdalena	47
Gioconda	48
Sonet arzezian	49

Ștefan Petică

Cînd viorile tăcură	50
Cîntecul toamnei	52

Panaït Cerna

Celei așteptate.....	54
De pe țarm.....	55

Octavian Goga

Rugăciune.....	56
Noi.....	58
Aeternitas	60
O ramură întîrziată	61

Ion Minulescu

Romantă policromă	62
Romanța noului venit	64

George Bacovia

Pastel	66
Amurg	67
Decor	68
Lacustră	69

<i>Elena Farago</i>	
Iubește-mi mîinile...	70
<i>Tudor Arghezi</i>	
Mă uit la flori	72
Cînd s-ar opri secunda	74
Iată, sufletule	75
Flori de mucigai	76
Tu taci	77
<i>Ion Pillat</i>	
Balada toamnei	78
<i>Tristan Tzara</i>	
Dans de fee	80
<i>Lucian Blaga</i>	
Eu nu strivesc corola de minuni a lumii	82
Gorunul	83
Lacrimile	84
Focuri de primăvară	85
Strofe de-a lungul anilor	86
<i>Ion Barbu</i>	
Peisagiu	88
Fulgii	89
Cuceriri	90
Elan	91
<i>Alexandru Philippide</i>	
Cîmp	92
Spovedanii	93
La marginea de noapte a vieții	94
Glasuri	95
În vuietul vremii	96
<i>Radu Gyr</i>	
Cîntec de luptă	98
N-ai dezmiarda	99
Dă-mi chipul tău	100
Identitate	101
<i>Emil Botta</i>	
Recolta	102

Aură	104
Elegie	105
Laude	106
<i>Nicolae Labiș</i>	
Moartea căprioarei	108
Albatrosul ucis	111
<i>Nichita Stănescu</i>	
Cîntec	112
Către iarbă	114
<i>Gheorghe Tomozei</i>	
Scriere despre scris	116
Locuință	117
Scrisuri cu palori	118
În genunchi	119
Mersul pe aripi	120
De sine	121
<i>Marin Sorescu</i>	
Shakespeare	122
<i>Grigore Vieru</i>	
[Nu am, moarte, cu tine nimic...] ...	124
[Chipul tău, mamă...] ...	125
Despre fericire	126
În limba ta	128
<i>Arcadie Suceveanu</i>	
Giordano Bruno sau ideea care nu abdică de la rug	130
Tristețea ta	131
<i>Adrian Păunescu</i>	
Matrice	132
Joc cărunt	134
Marș de alpiști	136
Mai cred	138
<i>Ana Blandiana</i>	
Eclipsă	140
Umbrei mele i-e frică	141

Oul.....142

Învăță-mă să ard întunecat144

Mircea Dinescu

Sînt tînăr, Doamnă146

De rerum naturae147

Mircea Cărtărescu

Marea odaliscă148

Arca lui Noe150

Matei Vișniec

Un punct orbitor152

Literatura franceză

Pierre de Ronsard

[O armă fiecărui Natura i-a lăsat]...154

[Ca să trăiască veșnic iubirea...]155

[Ia-ți tot ce dat îți este...].....156

Victor Hugo

[C-un fluture vorbea o roză...].....158

[Doar la lumina ta senină...]159

Frigul iernii162

Lucefărul164

Charles Baudelaire

Omul și marea166

Albatrosul.....167

Corespondențe168

Pornire-n sus169

Théophile Gautier

Porumbelii170

Paul Verlaine

Albastră-i zarea...172

Cavalerul173

Limb174

Cîntec de toamnă176

Albă lună177

Stéphane Mallarmé

Briză marină 178

Vedenie179

Guillaume Apollinaire

Al patrulea poem de taină180

Podul Mirabeau181

Paul Valéry

Narcis (fragment) 182

Feerie184

Jules Supervielle

Tulpini186

Naștere187

Suflul vieții188

Acest nimic 190

Paul Eluard

Moartea, dragostea, viața192

Robert Desnos

Ultimul poem 194

Era o frunză 195

Jacques Prévert

Această dragoste196

Henri Michaux

Cu fapta, eu vin200

Sîngele meu203

Alain Bosquet

Marea204

A se prinde205

Literatura engleză

William Shakespeare

Sonete

XVIII.....206

XXVII.....207

XXIX.....208

1.....209

12.....210

16.....	211
64.....	212
65.....	213

George Gorgon Byron

Întîiul sărut de dragoste	214
Timpului	216
Strofe pentru Augusta	218

William Wordsworth

Odă semnelor nemuririi (fragment).....	220
[Tu taci, de ce?...].....	222

Percy Bysshe Shelley

Odă vîntului din Apus	224
Filozofia dragostei	227
Unei ciocîrlii.....	228

John Keats

Somn și poezie (fragment)	232
---------------------------------	-----

Thomas Hood

Toamna	236
--------------	-----

Alfred Tennyson

XV	238
XVI	239

William Morris

Octombrie.....	240
----------------	-----

Oscar Wilde

Silentium amoris	242
------------------------	-----

Rudyard Kipling

Cîntecul valului	244
------------------------	-----

Literatura germană

Johann Wolfgang Goethe

Ideal.....	246
Dor fericit	247
Lunii	248
Umblam prin codru	249
Răsunet	250

Friedrich von Schiller

Cuvintele credinței	252
---------------------------	-----

August Wilhelm von Schlegel

Simboluri.....	254
----------------	-----

Novalis – Friedrich von Hardenberg

Zăbovesc prin văi cu dor	256
Poezia	257
Imn către noapte II.....	258

Friedrich von Schlegel

Poetul vorbește seara	260
-----------------------------	-----

Friedrich Hölderlin

Către speranță.....	262
Despărțire	263
Cîntecul destinului.....	264
Menon se plînge după Diotima	265

Heinrich Heine

Intermezzo liric.....	266
Vară țirzie	267
[Iarăși focu-n piept îmi arde...].	268
[Ce e cu lacrima asta...].	269
Intermezzo	270

Literatura rusă

Aleksandr Pușkin

[Adeseori în ceas de desfătare...]	272
Către***	273
Unui visător	274
Visătorul	275
Elegie.....	278

Mihail Lermontov

Pînza.....	280
Părerii de rău	281
[Ca-n noapte steaua căzătoare...]	282
Gloria	283
Stanțe	284
Către***	286

Feodor Tiutcev

Silentium	288
Nu-i da poetului crezare... ..	289
[O, ce barbară e iubirea...]	290
Primăvara	292

Aleksandr Blok

[Te iști în gând...].....	294
[Peste fire luna plină...].....	295
[Bat amurgite și proaspete...].....	296
[În zbucium veșnic...].....	297

Serghei Esenin

[Nu regret, nu mă jelesc, nu strig...]	298
[Învîrtejite frunze se destramă]	299
[Pe-nțtia zăpadă pășesc în neștire]..	300
[Printre crengi eu n-am să-mi lunec văzul...].....	301
[După toți cei care i-am lăsat departe...].....	302
[Focul vînat e gonit de vînt...]	303

Osip Mandelștam

Silentium	304
[Mai fin decît finețea...].....	305
[Auzul își întinde vela toată...].....	306
[Mi-e dat un trup...]	307

Anna Ahmatova

Salcia	308
[Și cum se-nțimplă-n zile de ruptură...]	309
[De ce prefaci ne-ncetat...].....	309

Marina Țvetaeva

[În urbea mea e noapte de tuci]	310
[În ceas de moarte nu voi spune- "am fost" ...]	311

Iosif Brodski

Platon depănat în continuare (fragment)	312
--	-----

Literatura italiană

Dante Alighieri

Divina comedie (fragment)	314
Vita nuova (fragment)	318

Francesco Petrarca

Sonete	
2.....	320
15.....	321
18.....	322
19.....	323
57.....	324
134.....	325
159.....	326
273.....	327

Giacomo Leopardi

Infinitul	328
Către mine însumi	329

Giuseppe Ungaretti

Aurul curat al pustiei	330
Repaus	331
Monologhetto (fragment)	332

Literatura spaniolă

Lope Félix de Vega Carpio

[Se scutură glorioasă, dar cernită...].....	334
[Căzu ce fu-n văzduh zidire seacă...].....	335
[Corabia, trecînd ca gândul, scapă...]	336
La moartea lui Carlos Félix (fragment).....	337

Gustavo Adolfo Bécquer

[Ca noaptea de negru mi-e părul curgînd...]	338
Rîndunelele	339

Federico Garcia Lorca

Către Mercedes	340
Printre nouri de aramă... ..	341
Întrepătrunderi	342
Balada somnambulă (fragment)	343

Literatura latino-americană

Jorge Luis Borges

Simplitate	344
Arta poetică (fragment)	345
Everness.....	346
Un orb.....	347
Cenușa ta-i Adam.....	348
Fericirea	349

Pablo Neruda

Sonet de dragoste (XXI)	350
Sonet de dragoste (LXIV)	351

Octavio Paz

Dincolo de iubire	352
Solie	354

Gregorio de Matos Guerra

Fluture-ndrăgostit de lumină.....	356
-----------------------------------	-----

Domingos Carvalho de Silva

Anticipație.....	358
------------------	-----

Rui Ribeiro Couto

Pentru când răsare prima stea.....	360
------------------------------------	-----

Alphonsus de Guimarães Filho

Pe un țarm, la capătul lumii	362
Destin.....	363

Literatura orientală

Djamil

Iubire ucigașă.....	364
---------------------	-----

Abbas Ibn al-'Ahnaf

Flăcări de iubire.....	366
Gelos pe vînt	367

Ibn al-Rumi

Pîngerea tinereții	368
Grădini sub ploaie.....	370

Ibn Zuhr

Beteag de iubire	372
------------------------	-----

Omar Khayyam

Catrene	374
---------------	-----

Kahlil Gibran

Profetul (fragmente)	378
----------------------------	-----

Literatura altor popoare

Grecia

Yannis Ritsos

Solidaritate	382
Înfîrziere	383

Austria

Rainer Maria Rilke

Intrare	384
[Trăiescu-mi viața în cercuri crescînde...]	385
Fragmente din zile pierdute	386

Portugalia

José de Sousa Saramago

Zeilor lipsiți de credincioși	390
-------------------------------------	-----

Statele Unite ale Americii

Ezra Pound

Va dăinui-n această lume (fragment).....	392
Ortus	393

Și dacă...

Și dacă ramuri bat în geam
Și se cutremur plopilor,
E ca în minte să te am
Și-n cet să te apropiu.

Și dacă stele bat în lac
Adâncu-i luminându-l,
E ca durerea mea s-o-mpac
Înseninându-mi gândul.

Și dacă norii deși se duc
De iese-n lăcu luna,
E ca aminte să-mi aduc
De tine-ntotdeauna.

La steaua

La steaua care-a răsărit
E-o cale atît de lungă,
Că mii de ani i-au trebuit
Luminii să ne-ajungă.

Poate demult s-a stins în drum
În depărtări albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre.

Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se suie:
Era pe cînd nu s-a zărit,
Azi o vedem, și nu e.

Tot astfel cînd al nostru dor
Pieri în noapte-adîncă,
Lumina stinsului amor
Ne urmărește încă.

Lacul

Lacul codrilor albastru
Nuferi galbeni îl încarcă,
Tresărind în cercuri albe
El cutremură o barcă.

Și eu trec de-alung pe maluri
Par'c-ascult și par'c-aștept
Ea din trestii să răsară
Și să-mi cadă lin pe piept.

Să sărim în luntrea mică,
Îngânați de glas de ape,
Și să scap din mână cârma,
Și lopețile să-mi scape.

Să plutim cuprinși de farmec
Sub lumina blîndeii lune;
Vîntu-n trestii lin foșnească,
Unduioasa apă sune!

Dar nu vine... Singuratic
În zadar suspin și sufăr
Lîngă lacul cel albastru
Încărcat cu flori de nufăr.

Ce te legeni...

– Ce te legeni, codrule,
Fără ploaie, fără vînt,
Cu crengile la pămînt?
– De ce nu m-aș legăna,
Dacă trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea crește
Și frunzișul mi-l rărește.
Bate vîntul frunza-n dungă –
Cîntăreții mi-i alungă;
Bate vîntul dintr-o parte –
Iarna-i ici, vara-i departe.
Și de ce să nu mă plec,
Dacă păsările trec!
Peste vîrf de rămurele
Trec în stoluri rîndunele,
Ducînd gîndurile mele
Și norocul meu cu ele.
Și se duc pe rînd pe rînd
Zarea lumii-ntunecînd.
Și se duc ca clipele,
Scuturînd aripele,
Și mă lasă pustiit,
Vestejit și amortit –
Și cu doru-mi singurel,
De mă-ngîm numai cu el!

Freamăt de codru

Tresărind scînteie lacul
Și se leagănă sub soare;
Eu, privindu-l din pădure,
Las aleantul să mă fure
Și ascult de la răcoare
 Pitpalacul.

Din izvoare și din gîrle
Apa sună somnoroasă;
Unde soarele pătrunde
Printre ramuri a ei unde,
Ea în valuri sperioasă
 Se azvîrle.

Cucul cîntă, mierle, presuri;
Cine știe să le-asculte?
Ale păsărilor neamuri
Ciripesc pitite-n ramuri
Și vorbesc cu-atît de multe
 Înțelesuri!

Cucu-ntreabă: "Unde-i sora
Viselor noastre de vară?
Mlădioasă și iubită,
Cu privirea ostenită,
Ca o zîină să răsară
 Tuturora."

Teiul vechi un ram întins-a
Ea să poată să-l îndoiaie,
Ramul tânăr vînt să-și deie
Și de brațe-n sus s-o ieie,
Iară florile să ploaie
Peste dînsa.

Se întreabă trist izvorul:
"Unde mi-i crăiasa oare?
Părul moale despletindu-și,
Fața-n apa mea privindu-și,
Să m-atingă visătoare
Cu piciorul."

Am răspuns: "Pădure dragă,
Ea nu vine, nu mai vine!
Singuri voi stejari rămîneți
De visați la ochii vineți,
Ce luciră pentru mine
Vara-ntreagă."

Ce frumos era în crînguri,
Cînd cu ea m-am prins tovarăș!
O poveste încîntată,
Care azi e-ntunecată...
De-unde ești, revino iarăși,
Să fim singuri!

Mai am un singur dor

Mai am un singur dor:

În liniștea serii

Să mă lăsați să mor

La marginea mării;

Să-mi fie somnul lin

Și codrul aproape,

Pe-ntinsele ape

Să am un cer senin.

Nu-mi trebuie flamuri,

Nu voi sicriu bogat,

Ci-mi împlețiți un pat

Din tinere ramuri.

Și nime-n urma mea

Nu-mi plîngă la creștet;

Doar toamna glas să dea

Frunzișului veșted.

Pe cînd cu zgomot cad

Izvoarele-ntruna,

Alunece luna

Prin vîrfuri lungi de brad.

Pătrunză talanga

Al serii rece vînt;

De-asupra-mi teiul sfînt

Să-și scuture creanga.

Cum n-oi mai fi pribeag
De-atunci înainte,
M-or troieni cu drag
Aduceri aminte;
Luceferi ce răsar
Din umbră de cetini,
Fiindu-mi prieteni,
O să-mi zîmbească iar.
Va geme de patemi
Al mării aspru cînt...
Ci eu voi fi pămînt
În singurătate-mi.

O, mamă...

O, mamă, dulce mamă, din negură de vreme
Pe freamățul de frunze la tine tu mă chemi;
Deasupra criptei negre a sfântului mormînt
Se scutură salcîmii de toamnă și de vînt,
Se bat încet din ramuri, îngîină glasul tău...
Mereu se vor tot bate, tu vei dormi mereu.

Cînd voi muri, iubito, la creștet să nu-mi plîngi;
Din teiul sfînt și dulce o ramură să-mi frîngi,
La capul meu cu grijă tu ramura s-o-ngropi,
Asupra ei să cadă a ochilor tăi stropi;
Simți-o-voi odată umbrind mormîntul meu...
Mereu va crește umbra-i, eu voi dormi mereu.

Iar dacă împreună va fi ca să murim,
Să nu ne ducă-n triste zidiri de țintirim,
Mormîntul să ni-l sape la margine de rîu,
Ne pună-n încăperea aceluiași sicriu;
De-a pururea aproape vei fi de sînul meu...
Mereu va plînge apa, noi vom dormi mereu.

Ion Irimescu (1903-2005). *Eminesciana*